

Det Afsnit, der sattes under Forhandling, var Lovforslagets § 27 III. b. med tilhørende Ændringsforslag Nr. 170 paa Udvalgets Liste.

Ordføreren (Anders Nielsen): Det Ændringsforslag, som foreligger under dette Afsnit, har til Formaal at stille 50,000 Kr. til Disposition for Indenrigsministeriet til Udlaan til Haandværkere og smaa industridrivende til Anskaffelse af Motorer og Værktøjsmaskiner, og disse Laan skulle anvises fra Stats-Laanefonden. Det er Meningen, at de 50,000 Kr., der her foreslaas, skulle være første Del af en 3-aarig Bevilling. Som det er oplyst i Bilagene, har der foreligget Krav i saa Henseende for Ministeren; Ministeren har ment at burde inødekomme dette Krav, og dette Standpunkt kan Finansudvalget tiltræde med særdeles stor Tilfredshed. Det er mig en Glæde paa Udvalgets Vegne at anbefale det foreliggende Ændringsforslag, idet jeg udtaler Haabet om, at det maa gøre Nytte, som Tanken og Ønsket har været med Forslaget.

K. M. Klausen: Jeg vilde ogsaa gerne udtale et Par Ord angaaende denne Sag. Det er jo noget, der forsøgsvis skal sættes i Gang fra Statens Side at yde disse Penge til Laan for Folk, der henhøre under den mindre eller lille Industri. Vi have fra Socialdemokratiets Side ikke haft noget imod at gaa med hertil, men jeg maa paa den anden Side sige, at vi heller ikke vente os, at der vil komme store Resultater ud heraf, og vi maa gøre os klart, at det, der her tilbydes fra Statskassens Side, i Virkeligheden er overordentlig lidt. Naar vi ville gennemgaa vor Statistik og se, hvor mange Haandværkere og industridrivende der findes her i Landet, som arbejde ved egen Hjælp uden at holde Folk, saa er det et meget stort Tal, og hvis vi ville tage dem med fra 1 til 5 Arbejdere, er det ogsaa et stort Tal, saa at det vil være en meget talrig Kreds, der efter disse Bestemmelser vil kunne have Ret til at andrage om at faa disse Laan. Beløbet skal udlaanes i Portioner fra 500 til 5,000 Kr., Staten forlanger jo god Sikkerhed, 1ste Prioritets Panteret i den Maskine eller Motor, som anskaffes, men hvis Staten finder, at dette ikke er nok, saa forlanger den endvidere, som det oplyses i Bilagene, at der efter Omstændighederne i Forbindelse hermed skal stilles en betryggende personlig Kaution. Det bliver i saa Fald kun dem, der kunne stille en

virkelig betryggende Kaution, som kunne faa Del i disse Laan, det vil sige, det bliver ikke de fattigste eller daarligst stillede blandt Haandværkerne og de industridrivende, det bliver Folk, som, hvis de ikke personlig kunne yde tilstrækkelig Sikkerhed, maa være saaledes stillede, at de kunne skaffe andre, som kunne byde en saadan tilstrækkelig betryggende Kaution. Og hvilket Offer er det nu, at Statskassen bringer ved denne Lejlighed? Det er, at den udlaaner 50,000 Kr. mod en Rente af 3 pCt. Hvis vi regne den almindelige Rente til 4 pCt., er det Gode, som Staten yder, at den laaner Penge ud 1 pCt. billigere end man ellers i Almindelighed kan faa Pengelaan for et andet Sted; men 1 pCt. Rente af 50,000 Kr., det er siger og skriver i alt 500 Kr. Det Offer, der her gøres fra Statens Side, betyder altsaa, at man er villig til overfor denne talrige Klasse industridrivende at give Afkald paa en Renteindtægt af 500 Kr. aarlig, saa det er i Virkeligheden kun et meget lille Offer, Staten bringer. Det er en Sag, som ikke kan faa ret stor Betydning, men har den ærede Minister Lyst til at forsøge, er der ingen Grund til at modsætte sig, men lader os være klar over, at det ikke vil have nogen nævneværdig Betydning til at ophjælpe den lille Industri.

Derimod tror jeg snarere, at Regeringen skulde se paa disse Folks Interesser fra en anden Side. Vi vide jo, at netop Byerhvervene have Grund til at være misfornøjede med hele den nuværende Stilling. De Folk, som repræsenterer Byernes Interesser og Byerhvervene, have netop i denne Tid været samlede, og det, de forlange, er først og fremmest at faa den Repræsentationsret her i Rigsdagen, i Lovgivningen, som der ifølge deres store numeriske Antal tilkommer dem. De ønske at blive ligestillede f. Eks. med Landbrug og ligesom dette at faa deres eget Ministerium, der kan varetage deres Interesser, og de ønske først og fremmest at blive stillede paa samme Maade som vor Landbefolkning med Hensyn til Udøvelse af Valgret. Vi vide jo alle, at Byerne, navnlig de store Byers Valgkredse, ere langt større, end de efter Grundloven skulde være, saa at de Folk, der bo i Byerne, have en mindre Valgret end de Folk, der bo paa Landet. Det, som Byerne kræve, og det, som har nogen Betydning, er først og fremmest, at Regeringen vil stille sig velvillig overfor denne Side af Sagen. Det lille Tilbud, der gøres her, og som i rede Penge ikke er mere end siger og skriver